

Євген Сую

DOI: <https://doi.org/10.32353/acfs.11.2025.09>
УДК 343.98 (477)

Євген Сую,

кандидат юридичних наук,
докторант Національного наукового центру «Інститут судових експертиз
ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» Міністерства юстиції України
м. Харків, Україна.
ORCID: <https://orcid.org/0009-0009-6912-2157>,
e-mail: s.ye.7170@gmail.com

Обстановка вчинення професійними учасниками судочинства кримінальних правопорушень

Наукове осмислення категорії «обстановка вчинення кримінального правопорушення» здійснюється в межах кількох галузей знань кримінально-правового профілю. Попри це, ґрунтовну увагу обстановці тих злочинів, що вчиняються професійними учасниками правосуддя в межах наук кримінально-правового циклу поки що не приділено. Метою статті стало з'ясування особливостей обстановки вчинення професійними учасниками судочинства кримінальних правопорушень у сфері забезпечення правосуддя. На підставі проведених наукових пошуків встановлено, що обстановка їх учинення охоплює та відображає географічно-просторові характеристики вчинення кримінально-караних діянь, підготовки до їх учинення та/або приховування (у вузькому сенсі). Типовою ознакою обстановки вчинення досліджуваних кримінальних правопорушень є те, що превалююча їх кількість учиняється в умовах очевидності, тобто в присутності потенційних потерпілих і свідків, і лише деякі – в умовах неочевидності – таємно, без потерпілих і свідків тощо. Відтак перспективи подальших досліджень полягають у визначенні особливостей типової слідової картини, що знаходить своє відображення в обстановці вчинення злочинів досліджуваного виду.

Ключові слова: кримінальне провадження, обстановка, криміналістична характеристика, правосуддя, злочин, місце вчинення, час учинення злочину.

FUNDING

This research did not receive any specific grant from funding agencies in the public, commercial, or not-for-profit sectors.

DISCLAIMER

The funder had no role in the study design, data collection and analysis, decision to publish, or preparation of the manuscript.

CONTRIBUTORS

The authors contributed solely to the intellectual discussion underlying this paper, case-law exploration, writing and editing, and accept responsibility for the content and interpretation.

DECLARATION OF COMPETING INTEREST

The author declare that they have no conflict of interest.

Постановка наукової проблеми. У правовій, соціальній і демократичній державі судова система, разом із іншими інституціями, що забезпечують здійснення правосуддя, покликана бути фінальним бар'єром на захисті прав та свобод як громадян, так і юридичних осіб. Її роль полягає в гарантуванні відновлення порушених інтересів і справедливому розгляді справ. Утім, реалії свідчать про наявність випадків порушення чинного законодавства особами, які самі беруть участь у забезпеченні правосуддя. Тобто тими, хто за своєю посадою мав би забезпечувати його неупередженість і законність.

До таких правопорушень, що вчиняються представниками правничих професій (суддями, прокурорами, слідчими, оперативниками), належать, зокрема: завідомо незаконне затримання, привід, застосування домашнього арешту чи взяття під варту (ст. 371 КК України); кримінальне переслідування завідомо невинної особи (ст. 372); тиск, спрямований на отримання показань (ст. 373); порушення права на захист (ст. 374); несанкціоноване втручання в функціонування автоматизованих систем правосуддя (ст. 376-1); ігнорування заходів безпеки щодо захищених осіб (ст. 380); розголошення інформації про таких заходах (ст. 381); а також поширення відомостей досудового чи оперативного-розшукового характеру працівниками правоохоронних органів (ч. 2 ст. 387).

Незважаючи на серйозну загрозу, яку становить ця категорія кримінальних правопорушень для функціонування правової держави, у межах криміналістичної науки вона досі не була об'єктом системного аналізу. У зв'язку з цим виникає нагальна потреба у ґрунтовному вивченні її структури, форм і закономірностей з точки зору криміналістичної

характеристики, що має стати підґрунтям для формування методики їх ефективного розслідування.

Проведення досудового розслідування в межах кримінального провадження має на меті реалізацію низки завдань, серед яких ключовим є здобуття доказової інформації, що підтверджує наявність у поведінці особи ознак суспільно небезпечного діяння, передбаченого нормами Особливої частини Кримінального кодексу України. До цього переліку належать, зокрема, фактичні дані про саму подію, що включають просторові, часові й інші характеристики, у тому числі обстановку, в якій відбулося кримінальне правопорушення.

Наукове осмислення категорії «обстановка вчинення кримінального правопорушення» здійснюється в межах кількох галузей знань кримінально-правового профілю. Кожна з них тлумачить цю категорію відповідно до власних методологічних підходів і предмета дослідження. У криміналістиці особлива увага приділяється вивченню зазначеного поняття з огляду на його прикладне значення. Саме сукупність даних, які відображають обстановку вчинення злочину, виступає вихідним матеріалом для формування стратегії та тактики проведення слідчих (розшукових) і процесуальних заходів, необхідних для досягнення завдань розслідування і кримінального провадження загалом.

Не є винятком і обстановка, в якій мало місце посягання на суспільні відносини у сфері забезпечення правосуддя. Тому категорія «обстановка» вимагає окремого, поглибленого аналізу та концептуального опрацювання як у теоретичному, так і прикладному вимірі.

Аналіз основних досліджень і публікацій. Дослідженням криміналістичної характеристики кримінальних правопорушень уже впродовж тривалого періоду займаються П. В. Берназ, А. Ф. Волобуєв, В. О. Гусєва, В. А. Журавель, А. В. Коваленко, В. В. Коваленко, І. І. Когутич, В. В. Корнієнко, С. О. Книженко, О. В. Одерій, А. М. Полях, О. В. Пчеліна, О. А. Самойленко, Р. Л. Степанюк, Н. М. Татарин, В. В. Тищенко, О. В. Федосова, С. С. Чернявський, Ю. М. Чорноус, В. Ю. Шепітько та багато інших¹. Вчені суттєво збагатили науковий доробок у межах окресленої проблематики, сформулювали низку положень, що характеризуються належним рівнем обґрунтованості та наукової новизни. Водночас щодо визначення й охарактеризування криміналістичної характеристики кримінальних правопорушень, учинених професійними учасниками правосуддя, то тут існує певна прогалина, адже більшість із кримінальних правопорушень цієї групи на науковому рівні залишаються недослідженими. Тому вважаємо, що цей елемент криміналістичної характеристики втручання в діяльність представників органів державної влади, як обстановка потребує свого ґрунтовного дослідження, адже має значення для розроблення інших складових компонентів криміналістичної методики розслідування кримінальних правопорушень окресленого виду.

¹ Гусєва В. О. Теоретичні основи методики розслідування злочинів проти авторитету органів державної влади у сфері правоохоронної діяльності : дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.09. Харків, 2021. 538 с.; Щербина С. О. Особливості обстановки злочинів проти життя та здоров'я особи, учинених членами молодіжних неформальних груп (об'єднань). *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія: Право. 2024. Т. 4. № 85. С. 168-172; Нестеренко Р. О. Типові час, місце та обстановка вчинення шахрайств з банківськими картами. *Вісник Кримінологічної асоціації України*. 2024. Т. 32. № 2. С. 687-698; Тарасенко О. С. Особливості правового регламентування підстав проведення спеціального слідчого експерименту та імітування обстановки злочину до початку кримінального провадження. *Українська поліцейстика: теорія, законодавство, практика*. 2024. № 2. С. 21-25; Войтенко О. О. Ознаки обстановки введення в оману суду або іншого уповноваженого органу. *Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права*. 2024. № 1. С. 121-127.

Yevhen SUP,

THE SITUATION OF COMMITTING CRIMINAL OFFENSES BY PROFESSIONAL PARTICIPANTS IN PROCEEDINGS

The scientific understanding of the "crime situation" category is developed in several branches of criminal law knowledge. However, situations of crimes committed by professional participants in proceedings have not yet been carefully considered within the criminal law sciences. The Article Purpose was to define the peculiarities of a situation of committing criminal offenses in the field of justice by professional participants in proceedings. Following the research, it was established that the situation of their commission encompasses and reflects the geographical and spatial characteristics of committing criminally punishable acts, preparing to commit such acts, and/or concealing them (in the narrow sense). A typical peculiarity of the situation in which the criminal offenses under study are committed is that the majority of them are perpetrated under evident circumstances, i.e., in the presence of potential victims and witnesses. Only a few are committed under uncertain circumstances, such as secretly and without victims or witnesses, etc. Therefore, the prospects for subsequent research are to define the peculiarities of a typical trace pattern, which is reflected in the crime situation of the type under study.

Keywords: criminal proceedings, situation, forensic characterization, justice, crime, place of commission, time of crime.

Yevhen SUP,

**SITUATION DES INFRACTIONS
PÉNALES COMMISES
PAR LES PARTICIPANTS
PROFESSIONNELS À LA
PROCÉDURE**

La compréhension scientifique de la catégorie des « circonstances de commission d'une infraction pénale » s'inscrit dans plusieurs domaines du droit pénal. Malgré cela, les circonstances des infractions commises par les professionnels de la justice n'ont pas encore fait l'objet d'une attention particulière dans le cadre des sciences du cycle pénal. L'objectif de cet article était de clarifier les caractéristiques des circonstances de commission d'infractions pénales par les professionnels de la justice dans le domaine de la garantie de la justice. Sur la base des recherches scientifiques menées, il a été établi que les circonstances de leur commission englobent et reflètent les caractéristiques géographiques et spatiales de la commission d'actes pénalement punissables, de leur préparation et/ou de leur dissimulation (au sens strict). Une caractéristique typique des circonstances de la commission des infractions pénales étudiées est que la plupart d'entre elles sont commises dans des conditions d'évidence, c'est-à-dire en présence de victimes et de témoins potentiels, et seulement certaines - dans des conditions de non-évidence, secrètement, sans victimes ni témoins, etc. Par conséquent, les perspectives de recherches ultérieures résident dans la détermination des caractéristiques d'un modèle de trace typique, qui se reflète dans les circonstances de la commission des crimes du type étudié.

Mots-clés : procédure pénale, situation, caractéristiques criminalistiques, justice, crime, lieu de commission, moment de la commission du crime.

Мета статті – з'ясувати особливості обстановки вчинення професійними учасниками правосуддя кримінальних правопорушень у сфері забезпечення судочинства.

Викладення основного матеріалу дослідження. Серед важливих складових, що формують як кримінально-правову, так і криміналістичну характеристику будь-якого кримінального правопорушення, обстановку вчинення злочину проведений О. О. Астаховою дозволив узагальнити її, що вивчення конкретної обстановки вчинення кримінально-караного діяння має особливо важливе значення для того, щоб можливо було більш повно, об'єктивно і всебічно оцінити: 1) ступінь суспільної небезпеки вчиненого; 2) умови, що сприяли злочину; 3) інші обставини, які можуть вплинути на вирішення питання про те, чи підлягає особа кримінальній відповідальності або чи в її діянні відсутній склад злочину. Отже, обстановка може мати велике суспільне значення і тому істотно впливає на характер і ступінь учиненого діяння. Це означає, що здатність злочину завдавати істотної шкоди суспільним відносинам, або ставити їх під загрозу завдання такої шкоди, залежить не тільки від самої дії або бездіяльності, але і від оточуючої обстановки, в якій це діяння відбувається 2.

Перед тим як аналізувати численні підходи до її визначення у межах криміналістичного вчення, доцільно з'ясувати, чому саме вивчення цієї категорії має фундаментальне значення. Так, наприклад, В. В. Тіщенко вказує, що розуміння конкретних умов, у яких вчинено злочин, надає слідчому змогу формулювати обґрунтовані припущення щодо особи правопорушника, механізму злочину, а також щодо його мотивації і цілей 3. Значно детальніше до цього підходить В. А. Динту, яка підкреслює, що саме через аналіз обстановки можна зібрати переконливі докази, які підтверджують факт правопорушення, окресляють індивідуальні риси злочинця, його поведінку в момент події, дозволяють виявити форму вини, а також установити причини та мету діяння. Окрім цього, аналіз дає змогу спростувати гіпотези щодо використання певних знарядь або засобів 4. Погоджуючись із наведеними позиціями, можемо стверджувати: ігнорувати значення обстановки у процесі розслідування – недопустимо, адже її вивчення є ключовим для ефективного розслідування злочинів.

З точки зору теорії кримінального права обстановка вчинення злочину є складною системою, що складається з взаємопов'язаних елементів, кожен з яких має свою роль у формуванні криміногенної ситуації. Її структура не є фіксованою – вона змінюється залежно від обставин, що супроводжують злочин. Ці елементи можуть взаємодіяти як випадково, формуючи лише часовий або просторовий збіг, так і системно, утворюючи складну внутрішньо погоджену структуру, що пояснює природу правопорушення 5.

Серед найбільш поширених характеристик, що використовуються для опису обстановки, виділяють час і місце злочину. Останнє тлумачиться як фізичний, соціальний і правовий простір, де могло відбуватися готування до злочину, реалізація злочинного наміру або його завершення. Тому місце події у науковій доктрині трактується як: 1) конкретна локація, де було вчинено правопорушення; 2) соціальний простір, який формує середовище, що впливає на його вчинення; 3) правова площина, в межах якої злочин отримує свою кваліфікацію 6.

² Астахова О. О. Значення обстановки вчинення злочину як ознаки об'єктивної сторони злочину. *Юридична наука*. 2015. № 7. С. 95.

³ Тіщенко В. В. Корисливо-насиленницькі злочини: криміналістичний аналіз : монографія. Одеса: Юрид. літ., 2002. С. 69-70.

⁴ Динту В. А. Обстановка злочину як джерело доказової інформації. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2016. №3. С. 149.

⁵ Маслова О. О. Кримінально-правова характеристика обстановки вчинення злочину: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Харків, 2019. С. 7.

⁶ Мороз В. Г. Поняття місця вчинення злочину як ознаки об'єктивної сторони злочину. *Юридична наука*. 2014. № 5. С. 132, 133.

Yevhen SUP,

TATUMSTÄNDE BEI STRAFTATEN DURCH PROFESSIONELLE JUSTIZBETEILIGTE

Die wissenschaftliche Reflexion der Kategorie „Tatumstände“ erfolgt in verschiedenen kriminalistisch-rechtlichen Disziplinen. Dennoch hat die detaillierte Untersuchung der Tatumstände bei Straftaten durch professionelle Justizbeteiligte bisher gefehlt. Ziel des Artikels ist die Analyse dieser Umstände während der Strafverfolgung im Umfeld der Rechtsprechung. Auf Basis empirischer Recherchen wird gezeigt, dass die Tatumstände geografisch-räumliche Merkmale von Tatort, Tatvorbereitung und/oder Verschleierung (im engeren Sinne) widerspiegeln. Kennzeichnend ist, dass die überwiegende Mehrzahl dieser Taten unter offensichtlichen Bedingungen, also in Anwesenheit potenzieller Opfer und Zeug:innen, begangen wird; nur wenige Delikte erfolgen heimlich ohne Zeug:innen. Perspektivisch soll die Typisierung kriminalistischer Spurencocktails, die sich in den Tatumständen ausdrücken, weiter vertieft werden.

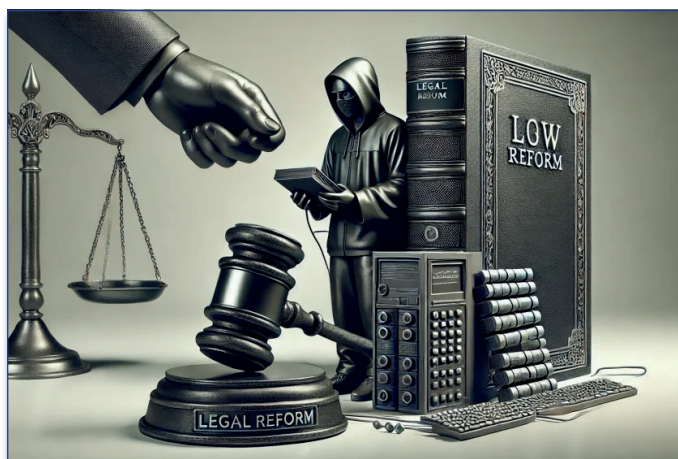
Schlüsselwörter: Strafverfahren. Tatumstand. Kriminalistische Charakteristik. Rechtspflege. Straftat. Tatort. Tatzeitpunkt.

Із погляду криміналістики, обстановка є важливим елементом, що входить до структури криміналістичної характеристики. Так, дослідник О. В. Одерій, аналізуючи злочини у сфері екології, звертає увагу на два основні методологічні підходи до трактування обстановки: перший – обмежений, зосереджений винятково на матеріальному аспекті (речові докази, фізичні об'єкти); другий – розширений, що охоплює широкий спектр факторів, включно з географічними, кліматичними та соціально-демографічними особливостями регіону⁷. Відтак, під обстановкою можна розуміти усі ті чинники оточуючого середовища, у тому числі матеріальні об'єкти, що перебували на місці події, а також мають вагомe криміналістичне значення, оскільки могли вплинути на механізм слідоутворення.

Узагальнюючи відомості, що відображено в матеріалах слідчої та судової практики можемо зауважити, що обстановка вчинення кримінальних правопорушень у сфері правосуддя притаманні протиправних діянь. Така обстановка, як правило, охоплює кілька ключових аспектів.

По-перше, йдеться про місце реалізації злочину: зазвичай воно пов'язане зі службовою діяльністю винної особи. Найчастіше це просторово-локалізовані об'єкти, де безпосередньо проводяться процесуальні дії, судовий розгляд, інші службові приміщення (кабінети слідчих, приміщення судів, зали судових засідань, а також приватні місця перебування інших учасників провадження (наприклад, житло, під'їзди, прилеглі території тощо, де має місце фактична взаємодія з потерпілими, свідками, іншими фігурантами)).

Слід зауважити, що не завжди саме службові приміщення визнаються місцем учинення кримінальних правопорушень досліджуваної нами групи, хоча процесуальні рішення, покладені у вині суб'єкта злочину безпосередньо приймаються саме там. Така ситуація відбулася у справі, де співробітники Кременецького райвідділу УМВС України в Тернопільській області незаконно 20 листопада 2014 року затримали громадянина Б, підозрою у повторному незаконному заволодінні транспортним засобом. Таке затримання здійснено згідно з положеннями ст. 208 КПК України. Водночас адвокат, що представляв інтереси підозрюваного, оскаржила правомірність затримання відповідно до ст. 206 КПК України, обґрунтовуючи це тим, що дії правоохоронців суперечать вимогам ч. 1 ст. 208 КПК України. Захист зазначив, що в протоколі затримання помилково вказано місце затримання – нібито це відбулося в приміщенні Кременецького райвідділу міліції. Насправді ж, як підтверджено постановою Шумського районного суду, затримання відбулося в будівлі цього ж суду після розгляду адміністративної справи щодо Б. Таким чином, захисник стверджувала про суттєве порушення процесуальних норм під час документального оформлення затримання. Окрім того, сторона захисту вказала, що незрозуміло, з яких міркувань слідчий визначив підставу затримання відповідно до п. 2 ч. 1 ст. 208 КПК України, адже підозрюваного не було затримано безпосередньо після вчинення злочину, не зафіксовано очевидцями чи потерпілими, а працівником іншого райвідділу – Шумського. На момент затримання на тілі, одязі або в оточенні Б. не було виявлено будь-яких ознак, які б прямо свідчили про його участь у злочині, передбаченому ст. 289 КК України. Крім того, органи досудового розслідування істотно порушили право Б. на захист, оскільки про факт затримання Тернопільський центр безоплатної вторинної правової допомоги було поінформовано лише о 19:55 – майже через дев'ять го-

⁷ Одерій О. В. Обстановка вчинення злочину як елемент криміналістичної характеристики злочинів проти довкілля. *Науковий вісник Ужгородського національного університету* Серія: Право. 2013. Т. 3. Вип. 23. Ч. 2. С. 95.

Yevhen SUP,

**SYTUACJA JEST POPEŁNIANA
PRZECZ PROFESJONALNYCH
UCZESTNIKÓW
SĄDOWNICTWA
PRZESTĘPSTW**

Zrozumienie naukowe kategorii „Sytuacja popełnienia przestępstwa” odbywa się w kilku oddziałach wiedzy na temat profilu prawa karnego. Niemniej jednak nie została jeszcze zwrócona uwaga sytuacji przestępstw popełnianych przez profesjonalnych uczestników sprawiedliwości w ramach cyklu prawa karnego. Celem tego artykułu było znalezienie osobliwości sytuacji przez profesjonalnych uczestników sądownictwa przestępstw w dziedzinie sprawiedliwości. Na podstawie poszukiwań naukowych ustalono, że sytuacja ich komisji obejmuje i odzwierciedla cechy geograficzne i przestrzenne Komisji Działów Kryminalnych, przygotowanie do ich prowizji i/lub ukrycia (w wąskim sensie). Typową cechą sytuacji zbadanych przestępstw kryminalnych jest to, że ich dominująca liczba odbywa się w obliczu oczywistych, czyli w obecności potencjalnych ofiar i świadków, a tylko niektóre - w warunkach niezobowiązań - potajemnie, bez ofiar i świadków, a zatem perspektywy dalszych badań mają na celu ustalenie cech typowego śladowego obrazu, który jest odzwierciedlony w sytuacji, w której zbadano typu typu.

Słowa kluczowe: postępowanie karne, sytuacja, cechy kryminalistyczne, sprawiedliwość, przestępstwo, miejsce prowizji, czas przestępstwa.

дин після фактичного затримання, що суперечить вимогам ч. 4 ст. 213 КПК України. У судовому засіданні адвокат заявила, що у цій ситуації орган досудового розслідування мав звернутися до слідчого судді з клопотанням про дозвіл на затримання відповідно до ст. 207 КПК України. Слідчий суддя Кременецького районного суду 21 листопада 2014 року задовольнив скаргу захисника та визнав затримання незаконним. Суд дійшов висновку, що протокол затримання містив недостовірні відомості щодо місця події, адже фактично затримання відбулося в іншому районі під час розгляду адміністративної справи. Суд також підтвердив, що повідомлення центру безоплатної вторинної правничої допомоги здійснено з грубим порушенням строків, гарантованих КПК України, що обмежило право затриманого на захист. У підсумку, суд відмовив у задоволенні клопотання слідчого про обрання Б. запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту та постановив звільнити підозрюваного з-під варті прямо в залі суду, задовольнивши відповідну скаргу захисника 8. Таким чином, для окремих кримінальних правопорушень досліджувана нами виду такий компонент як місце вчинення стає визначальним для класифікації дій винних осіб і притягнення їх до юридичної відповідальності.

По-друге, важливим компонентом обставин є часовий контекст злочину. Як свідчить практика, такі діяння зазвичай відбуваються саме у період здійснення кримінальної процесуальної діяльності: під час досудового розслідування, розгляду справи в суді, на етапі прийняття будь-яких процесуальних рішень (мається на увазі до відкриття кримінального провадження) або ж під час виконання окремих посадових обов'язків (службових повноважень).

Оцінка обставин вчинення цих злочинів має принципове значення для процесу доказування, оскільки вона тісно переплетена з іншими елементами криміналістичної характеристики – зокрема, визначає спосіб учинення діяння, дозволяє глибше проаналізувати поведінку та особливості жертви, а також сприяє локалізації матеріальних або ідеальних слідів злочину. Таким чином, глибоке осмислення обставин є ключовим аналітичним кроком у встановленні істини у кримінальному провадженні.

Обстановка вчинення кримінальних правопорушень досліджуваного нами виду також може мати вагоме значення в тому контексті, що зберігає і відтворює особливості слідової картини кримінального правопорушення. Низка цих злочинів може супроводжуватися спричиненням тілесних ушкоджень, наприклад. Як зауважують адвокати, примушування давати показання, визнання вини тощо, може вчинятися із застосуванням фізичного і психологічного впливу з боку працівників правоохоронних органів. У справі, про яку вказала С. Торопчина-Агалакова, обвинуваченого двічі піддавали побиттю, що згодом було підтверджено висновком судово-медичної експертизи, яка зафіксувала наявність численних травм, що класифікуються як легкі тілесні ушкодження. Такі обставини, згідно з положеннями статті 36 Кримінального процесуального кодексу України, потребують належної процесуальної оцінки.

Вивчення правозастосовної практики не дозволило чітко відмежувати типовий час учинення кримінальних правопорушень досліджуваного виду, що дозволило б констатувати певні закономірності.

Висновки. Отже, обстановка вчинення кримінальних правопорушень у сфері забезпечення правосуддя, що вчиняються професійними учасниками судочинства, у вузькому сенсі охоплює

⁸ Центр з надання безоплатної правової допомоги. Визнання затримання незаконним та звільнення особи з-під варті в залі суду. URL: <https://legalaid.gov.ua/publikatsiyi/vyznannya-zatrymannya-nezakonnym-ta-zvylennya-osoby-z-pid-varty-v-zali-sudu/>

та відображає географічно-просторові характеристики вчинення кримінально-караних діянь, підготовки до їх учинення та/або приховування. Типовою ознакою обстановки вчинення кримінальних правопорушень є те, що превалююча їх кількість учиняється в умовах очевидності, тобто в присутності потенційних потерпілих і свідків, і лише деякі – в умовах неочевидності – таємно, без потерпілих і свідків.

У контексті розслідування кримінальних правопорушень, учинених професійними учасниками судочинства, обстановку їх учинення доцільно тлумачити як сукупність об'єктивних умов і чинників, що формують матеріально-просторову й часову площину, в якій розгортається акт кримінально-протиправної поведінки професійних учасників судочинства. Ця сукупність включає особливості місця вчинення, матеріальних об'єктів, фізичних слідів правопорушення, так і особливості соціально-психологічних взаємозв'язків між учасниками події, що нерідко характеризується протистоянням.

References

- Astakhova, O. O. (2015). Znachennia obstanovky vchynennia zlochyну yak oznaky ob'iektyvnoi storony zlochyну. *Yurydychna nauka*, (7), 95. [in Ukrainian].
- Dyntu, V. A. (2016). Obstanovka zlochyну yak dzhерelo dokazovoi informatsii. *Yurydychnyi naukovyi elektronnyi zhurnal*, (3), 149. [in Ukrainian].
- Maslova, O. O. (2019). Kryminalno-pravova kharakterystyka obstanovky vchynennia zlochyну (Avtoreferat dysertatsii kandidata yurydychnykh nauk, 12.00.08). Kharkiv. [in Ukrainian].
- Moroz, V. H. (2014). Poniattia mistsia vchynennia zlochyну yak oznaky ob'iektyvnoi storony zlochyну. *Yurydychna nauka*, (5), 132–133. [in Ukrainian].
- Nesterenko, R. O. (2024). Typovi chas, mistse ta obstanovka vchynennia shakhraystv z bankivskymu kartamy. *Visnyk Kryminolohichnoi asotsiatsii Ukrainy*, 32(2), 687–698. [in Ukrainian].
- Oderii, O. V. (2013). Obstanovka vchynennia zlochyну yak element kryminalistychnoi kharakterystyky zlochyнуv proty dovkillia. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Seriya: Pravo*, 3(23, Ch. 2), 95. [in Ukrainian].
- Shcherbyna, S. O. (2024). Osoblyvosti obstanovky zlochyнуv proty zhyttia ta zdorovia osoby, uchynenykh chlenamy molodizhnykh neformalnykh hrup (obiednan). *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Seriya: Pravo*, 4(85), 168–172. [in Ukrainian].
- Tarasenko, O. S. (2024). Osoblyvosti pravovoho rehlementuvannia pidstav provedennia spetsialnoho slidchoho eksperymentu ta imituvannia obstanovky zlochyну do pochatku kryminalnoho provadzhennia. *Ukrainska politseistyka: teoriia, zakonodavstvo, praktyka*, (2), 21–25. [in Ukrainian].
- Tishchenko, V. V. (2002). Koryslyvo-nasylnytski zlochyны: kryminalistychnyi analiz: Monohrafiia. Odesa: Yurydychna literatura. [in Ukrainian].
- Tsentr z nadannia bezoplatnoi pravovoi dopomohy. (n.d.). Vyznannia zatrymannia nezakonnym ta zvilnennia osoby z-pid varty v zali sudu. Retrieved May 16, 2025. URL: <https://legalaid.gov.ua/publikatsiyi/vyznannya-zatrymannia-nezakonnym-ta-zvilnennia-osoby-z-pid-varty-v-zali-sudu/> [in Ukrainian].
- Voitenko, O. O. (2024). Oznaky obstanovky vvedennia v omanu sudu abo inshoho upovnovazhenoho orhanu. *Dniprovskyi naukovyi chasopys publichnoho upravlinnia, psykhologii, prava*, (1), 121–127. [in Ukrainian].

Received by Editorial Board: 14.05.2025

Suggested Citation:

- Суп, Є. (2025). Обстановка вчинення професійними учасниками судочинства кримінальних правопорушень. *Архів кримінології та судових наук*. 1 (11). 128–133. DOI: <https://doi.org/10.32353/acfs.11.2025.09>